

ΣΕΛΙΔΟΔΕΙΚΤΕΣ

ΤΗΣ ΧΡΥΣΑΣ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

**Ιστορικός
περίπλους**

ΑΧΜΕΤ ΟΥΜΙΤ
Η δολοφονία
του σουλτάνου
 μτφρ.: Θάνος Ζαράγκαλης
 εκδ. Πατάκη, σελ. 633

Ο Τούρκος συγγραφέας Αχμέτ Ουμίτ (γενν. 1960) ξεκίνησε την καριέρα του γράφοντας ποίηση και αστυνομικές ιστορίες, προτιμήσεις που δεν εγκαταλείφθηκαν ποτέ, μια και ακόμη και στα ιστορικά ενδιαφέροντος μυθιστορημάτά του παρεισφρέουν τα μυστήρια, η ποίηση και ο αστυνομικός γρίφος. Μια άλλη συγγραφική εμμονή του είναι η Κωνσταντινούπολη, όπου και κατοικεί, και ιδιαίτερως η περιοχή Μπέγιουγλου, το δικό μας Πέραν.

Στο πρόσφατα εκδοθέν στα ελληνικά μυθιστορημά του, «Η δολοφονία του σουλτάνου», ίσως το αριστέρο μέχρι στιγμής έργο του, που δίνει τη δυνατότητα σύγκρισής του με έργα του Ορχάν Παμούκ, πρωταγωνιστικό ρόλο διαδραματίζουν για άλλη μια φορά η ιστορία, η αλήθεια και η οπτική γωνία του ιστορικού, αλλά και ενός έθνους, τα σημαντικά γεγονότα που διαμόρφωσαν μια πόλη, μια χώρα, αλλά και όρισαν τη μοίρα των λαών, οι οποίοι κατοικούσαν επί σειρά ετών στην καθ' ημάς Ανατολή.

Μέσω του παρόντος και της ιστορικής έρευνας που διεξάγεται από μια φημισμένη Τουρκάλα ιστορικό, η οποία θα βρεθεί δολοφονημένη στο σπίτι της, ο αφηγητής, ιστορικός και αυτός, αναπτύσσει όσα γεγονότα προηγήθηκαν αλλά και ακολούθησαν την άλωση της Κωνσταντινουπόλεως. Ερευνάται η προσωπικότητα του Μωάμεθ Β' του Πορθητή και με ενσυναίσθηση περιγράφονται όχι μόνον οι στιγμές του θριάμβου των νικητών, αλλά και οι δραματικές καταστάσεις, όπως αυτές βιώθηκαν από τους ηττημένους.

Ο αφηγητής, που ανακαλύπτει τη φίλη του νεκρή και νιώθει ενοχές για τον θάνατό της, καθώς πάσχει από τη νόσο που ονομάζεται «ψυχογενής φρυγή» (σήμερα λέγεται «διασχιστική φρυγή»), κάνει διάφορες υποθέσεις σχετικά με την ταυτότητα του δολοφόνου ή των δολοφόνων, υποψιάζεται συναδέλφους του ιστορικού, επειδή η φίλη του προσπαθούσε να ανακαλύψει αν ο σουλτάνος είχε δολοφονηθεί από οικείο του πρόσωπο, εκδοχή που ανέτρεπε τα μέχρι τότε δεδομένα και αμαύρωνε την εικόνα των εθνικών ηρώων.

Ο συγγραφέας, από τις εσωτερικές περιπλανήσεις και τις διεισδύσεις στον ψυχισμό του αφηγητή, μεταβαίνει με άνεση σε έναν γοπητικό περίπλου στους δρόμους της Πόλης, αλλά και σε διάφορες πλευρές της Ιστορίας. Η έρευνα που πραγματοποιήθηκε φαίνεται να είναι πολυεπίπεδη, να εμφανίζει όλες τις πλευρές, ενώ κρατούνται αποστάσεις από τα γεγονότα και δεν υποστηρίζονται μονοδιάστατες απόψεις και θέσεις. Η σχετικότητα της αλήθειας, άλλωστε, καθώς και τα χαρακτηριστικά της ανθρωπίνης φύσης, ο ανταγωνισμός, η επιθετικότητα, αλλά και η κοινή μοίρα όλων, που είναι ο θάνατος, είτε πρόκειται για ισχυρούς ηγεμόνες είτε για απλούς πολίτες και στρατιώτες, συνιστούν τα κύρια σημεία αυτού του ενδιαφέροντος έργου.

Με ποιητικές και ανειρικές εικόνες, χαρακτηριστικό της γραφής του Αχμέτ Ουμίτ, ξετυλίγεται η γοπητική αφήγηση, που διακρίνεται, ωστόσο, από πλούτιο ιστορικών, ψυχολογικών και φιλοσοφικών νύξεων και στοιχείων. Το μυθιστορημα είναι καλά και ισορροπημένα δομημένο, οι συνδέσεις των εικόνων από τις μάχες στα τείχη και στα περίετρα της Πόλεως με εκείνες των σύγχρονων αστικών περιοχών της γίνονται με αμεσότητα και πειστικότητα, χωρίς ίχνος φτιασιδώματος.

Αξίζει να αναφερθεί ότι η απόδοση στη γλώσσα μας πραγματοποιήθηκε με ρέοντα και ζωντανό λόγο.